

Insändare gemensam skandinavisk valuta

(Insändarsidan, Göteborgs- Posten, 12 maj 2005)

Så har det gått en tid sedan den danska och svenska folkomröstningen om den nya valutan euro. I bägge länderna hävdade ja-sidan att ekonomierna skulle skadas svårt om inte euron infördes, men väljarna röstade ändå nej.

Vad som sällan framgick i någon av valdebatterna var att Danmark och Sverige redan 1873 gick över till den gemensamma valutan krona. Övergången gick smidigt och strax därefter anslöt sig Norge. Strax innan hade en annan europeisk monetär union bildats, den Latinska Monetära Unionen (LMU, 1865 - 1914). Första världskrigets utbrott 1914 gjorde emellertid att påfrestningarna på de bägge valutaunionerna blev för stora, men till skillnad mot LMU så klarade sig de skandinaviska kronvalutorna mycket bra. Den finska, franska, belgiska och italienska valutan - som var anslutna till LMU - drabbades emellertid av mycket kraftiga växelkursfall. Den tyska valutan, som baserade sig på sammanslagning av flera valutor, gick ett ännu värre öde till mötes.

Trots att de skandinaviska centralbankerna sedan 1920-talet inte direkt har samarbetat inom penningpolitiken, så har de tre kronkurserna ändå följt varandra. Vid utgången av 2004 – över 90 år efter upplösningen av den skandinaviska valutaunionen - kostade en norsk krona 1,09 kronor och en dansk krona 1,22 kronor. De tre ländernas räntenivåer har även hamnat på samma nivå. Ett bättre betyg kan ett potentiellt valutaområde knappast få.

Det är lätt att inse fördelarna med skandinavisk valuta. De kulturella och ekonomiska likheterna utgör grunden i ett sådant valutasamarbete. Det vore därför naturligt att de tre länderna återinförde gemensam krona.

//Tomas Larsson